

ภาคผนวก

1. รายชื่อยาจากสมุนไพร ผลิตโดยองค์การเภสัชกรรม 8 ตำรับ : ผลงานภูมิปัญญาไทยยุคใหม่

ที่	ชื่อยาสมุนไพร	สรรพคุณ	วิธีใช้	คำเตือน
1.	ยาระบายมะขามแขก (บรรจุซองละ 10 เม็ด)	ยาระบาย (ท้องผูก หมายถึง ถ่าย อุจจาระแข็ง หรือไม่ ถ่ายอุจจาระนานหลาย วันเกินกว่าปกติวิสัย)	กินก่อนนอนหรือตื่น นอนตอนเช้า ผู้ใหญ่ ครั้งละ 3 – 4 เม็ด เด็ก 6 – 12 ปี ครั้งละ 1 – 2 เม็ด	ห้ามใช้เมื่อมี อาการปวดท้อง หรือ คลื่นไส้อาเจียน
2.	ยาขงมะขามแขก (1 ซอง มี 5 ก้อน)	ยาระบายอ่อน ๆ	ดื่มน้ำที่ได้จากการแช่ถุง ยาขงในน้ำร้อนจัด (ประมาณ 70 องศา เซลเซียส 1 ถ้วย (150 มิลลิลิตร) นานประมาณ 10-20 นาที ครั้งละ 1-2 ถุง ก่อนนอนหรือก่อน อาหารเช้าครึ่งชั่วโมง	ห้ามใช้เมื่อมี อาการปวดท้อง หรือ คลื่นไส้อาเจียน
3.	มะแว้ง (บรรจุซองละ 20 เม็ด)	แก้ไอขับเสมหะ	อมครั้งละ 3-4 เม็ด เมื่อมี อาการไอ หรืออมบ่อย ๆ	ไม่มี
4.	ขมิ้นชันแคปซูล (บรรจุแผงละ 10 แคปซูล)	บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ จุกเสียด แน่นท้อง อาหารไม่ย่อย	กินครั้งละ 2 แคปซูล วันละ 4 ครั้ง หลังอาหาร และก่อนนอน หรือตาม แพทย์สั่ง	หากมีอาการ ท้องเสียให้หยุดยา ทันที
5.	กระเทียมสกัด (บรรจุแผงละ 10 แคปซูล)	ลดระดับโคเลสเตอรอล ในเลือด ละลายลิ่มเลือด	กินครั้งละ 1 แคปซูล วันละ 2 ครั้ง หลังอาหาร เช้าและเย็นหรือตาม	อาจมีอาการแพ้ เช่น ปวดท้อง มี ผื่นคัน ถ้ามีอาการ

1. รายชื่อยาจากสมุนไพร ผลิตโดยองค์การเภสัชกรรม 8 คำรับ : ผลงานภูมิปัญญาไทยยุคใหม่ (ต่อ)

ที่	ชื่อยาสมุนไพร	สรรพคุณ	วิธีใช้	คำเตือน
			แพทย์สั่ง เก็บในที่แห้ง และเย็น อุณหภูมิเกิน 25 องศาเซลเซียส	แพ้ควรรหยุดยา และ ปรึกษาแพทย์ สำหรับเด็กต้อง ปรึกษาแพทย์ ก่อนใช้
6.	ไฟลิจิซาน (หลอดละ 30 กรัม)	บรรเทาอาการปวดเมื่อย ปวดบวม กล้ามเนื้อ อักเสบ เคล็ดขัด	ทาและถูเบา ๆ บริเวณที่ มีอาการวันละ 3 – 5 ครั้ง (ทาแล้วไม่ร้อนและไม่ เหนียว)	ห้ามทาบริเวณตา ถ้าเกิดอาการแพ้ เช่น มีผื่นคันให้ หยุดใช้ยาทันที
7.	เจลว่านหางจระเข้ (หลอดละ 30 กรัม)	รักษาแผลไฟไหม้ น้ำ ร้อนลวก (แผลไม่ รุนแรงและขนาดไม่ กว้าง)	ทาบริเวณที่ถูกไฟไหม้ น้ำร้อนลวก วันละ 2-3 ครั้ง (เก็บในที่เย็น อุณหภูมิไม่เกิน 25 องศา เซลเซียส)	ห้ามทาบริเวณตา ห้ามกิน ไม่ ระคายเคืองต่อ ผิวหนัง
8	ครีมพญาขอ (หลอดละ 5 กรัม)	ใช้รักษาโรคริม ที่มี อาการติดเชื้อจากไวรัส ประเภทเฮอร์ปีส์ซิม เพล็กซ์ การวิเคราะห์ โรคจากเนเยา-แอง โรค ฉบับที่ 163/25	ทาบริเวณที่มีอาการ อักเสบปวดแสบปวด ร้อน วันละ 4 ครั้ง ติดต่อกัน 5 วัน ถ้ายังไม่หายให้ทา ต่อไปอีก 5 วัน	ห้ามใช้ทาบริเวณ เยื่อต่าง ๆ เช่น ตา เป็นต้น

2. รายชื่อศูนย์ส่งเสริมสุขภาพแผนไทยในส่วนภูมิภาค

ปีงบประมาณ 2544 - 2548

ปีงบประมาณ	ที่	สถานที่ดำเนินการศูนย์ส่งเสริมสุขภาพแผนไทย	จังหวัด
ปีงบประมาณ 2544	1	โรงพยาบาลวิเศษชัยชาญ	อ่างทอง
	2	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	พระนครศรีอยุธยา
	3	โรงพยาบาลอู่ทอง	สุพรรณบุรี
	4	โรงพยาบาลพนัสนิคม	ชลบุรี
	5	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว	สระแก้ว
	6	โรงพยาบาลเจ้าคุณไพบูลย์พนมทวน	กาญจนบุรี
	7	โรงพยาบาลกระทู้มแบน	สมุทรสาคร
	8	โรงพยาบาลดำเนินสะดวก	ราชบุรี
	9	โรงพยาบาลห้วยพลู	นครปฐม
	10	โรงพยาบาลกุฉีชัย	ชัยภูมิ
	11	โรงพยาบาลมหาสารคาม	มหาสารคาม
	12	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา	นครราชสีมา
	13	โรงพยาบาลประโคนชัย	บุรีรัมย์
	14	โรงพยาบาลกมลาไสย	กาฬสินธุ์
	15	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเลย	เลย
	16	โรงพยาบาลกุดจับ	อุดรธานี
	17	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี	อุบลราชธานี
	18	โรงพยาบาลพนา	อำนาจเจริญ
	19	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอำนาจเจริญ	อำนาจเจริญ
	20	โรงพยาบาลบรรพตพิสัย/ โรงพยาบาลโกรกพระ	นครสวรรค์
	21	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร	กำแพงเพชร
	22	โรงพยาบาลสวรรคโลก	สุโขทัย
	23	โรงพยาบาลแม่สอด	ตาก
	24	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแพร่	แพร่

2. รายชื่อศูนย์ส่งเสริมสุขภาพแผนไทยในส่วนภูมิภาค

ปีงบประมาณ 2544 – 2548 (ต่อ)

ปีงบประมาณ	ที่	สถานที่ดำเนินการศูนย์ส่งเสริมสุขภาพแผนไทย	จังหวัด
ปีงบประมาณ 2544 (ต่อ)	25	โรงพยาบาลพิชัย	อุดรดิตถ์
	26	โรงพยาบาลบางกระพุ่ม	พิษณุโลก
	27	โรงพยาบาลเดิน	ลำปาง
	28	โรงพยาบาลแม่ใจ	พะเยา
	29	โรงพยาบาลนครพิงค์	เชียงใหม่
	30	โรงพยาบาลท่าช้าง	สุราษฎร์ธานี
	31	โรงพยาบาลท้ายเหมือง	พังงา
	32	โรงพยาบาลป่าตอง	ภูเก็ต
	33	โรงพยาบาลท่าแพ	สตูล
	34	โรงพยาบาลควนขนุน	พัทลุง
	35	โรงพยาบาลโคกโพธิ์	ปัตตานี
ปีงบประมาณ 2545	1	สถานีอนามัยเกาะเกร็ด อ.ปากเกร็ด	นนทบุรี
	2	โรงพยาบาลบางบ่อ	สมุทรปราการ
	3	โรงพยาบาลวัดญาณสังวราราม อ.บางละมุง	ชลบุรี
	4	โรงพยาบาลเสาไห	สระบุรี
	5	โรงพยาบาลชัยบาดาล	ลพบุรี
	6	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสิงห์บุรี	สิงห์บุรี
	7	โรงพยาบาลสรรพยา	ชัยนาท
	8	โรงพยาบาลบ้านนา	นครนายก
	9	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระยอง	ระยอง
	10	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี	ปราจีนบุรี
	11	โรงพยาบาลแหลมฉบัง	ตราด
	12	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี	จันทบุรี
	13	โรงพยาบาลวังจันทร์	ระยอง

2. รายชื่อศูนย์ส่งเสริมสุขภาพแผนไทยในส่วนภูมิภาค
ปีงบประมาณ 2544 – 2548 (ต่อ)

ปีงบประมาณ	ที่	สถานที่ดำเนินการศูนย์ส่งเสริมสุขภาพแผนไทย	จังหวัด
ปีงบประมาณ 2545 (ต่อ)	14	โรงพยาบาลบางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์
	15	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุรินทร์	สุรินทร์
	16	โรงพยาบาลขุนหาญ	ศรีสะเกษ
	17	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น	ขอนแก่น
	18	โรงพยาบาลโพธิพิสัย	หนองคาย
	19	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองบัวลำพู	หนองบัวลำพู
	20	โรงพยาบาลพระอาจารย์ฝั้น อาจารย์โร	สกลนคร
	21	โรงพยาบาลกุดชุม	ยโสธร
	22	โรงพยาบาลเรณูนคร	นครพนม
	23	โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชตะพานหิน	พิจิตร
	24	โรงพยาบาลหล่มสัก	เพชรบูรณ์
	25	โรงพยาบาลเชียงกลาง	น่าน
	26	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย	เชียงราย
	27	โรงพยาบาลป่าซาง	ลำพูน
	28	โรงพยาบาลศรีสังวาลย์	แม่ฮ่องสอน
	29	โรงพยาบาลหัวไทร	นครศรีธรรมราช
	30	โรงพยาบาลชุมพร	ชุมพร
	31	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง	ระนอง
	32	โรงพยาบาลกระบี่	กระบี่
	33	โรงพยาบาลสิงหนคร	สงขลา
	34	โรงพยาบาลห้วยยอด	ตรัง
	35	โรงพยาบาลรามัน	ยะลา

2. รายชื่อศูนย์ส่งเสริมสุขภาพแผนไทยในส่วนภูมิภาค
ปีงบประมาณ 2544 – 2548 (ต่อ)

ปีงบประมาณ	ที่	สถานที่ดำเนินการศูนย์ส่งเสริมสุขภาพแผนไทย	จังหวัด
ปีงบประมาณ 2546	1	โรงพยาบาลลาดหลุมแก้ว	ปทุมธานี
	2	โรงพยาบาลบ้านลาด	เพชรบุรี
	3	โรงพยาบาลหนองจาง	อุทัยธานี
	4	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด	ร้อยเอ็ด
	5	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอศรีสาคร	นราธิวาส
	6	โรงพยาบาลเชียงดาว	เชียงใหม่
	7	โรงพยาบาลพญาเม็งราย	เชียงราย
	8	โรงพยาบาลสอง	แพร่
	9	โรงพยาบาลคีรีมาศ	สุโขทัย
	10	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิษณุโลก	พิษณุโลก
	11	โรงพยาบาลท่าม่วง	กาญจนบุรี
	12	โรงพยาบาลเขาชัย	เพชรบุรี
	13	โรงพยาบาลหัวหิน	ประจวบคีรีขันธ์
	14	โรงพยาบาลวังน้อย	พระนครศรีอยุธยา
	15	โรงพยาบาลชนแดน	เพชรบูรณ์
	16	สถานีอนามัยกมลา ต.กมลา อ.กะทู้	ภูเก็ต
	17	สถานีอนามัยบ้านคลองพร้าว กิ่ง อ.เกาะช้าง	ตราด
	18	โรงพยาบาลระยอง	ระยอง
	19	โรงพยาบาลศรีสงคราม	นครพนม
	20	โรงพยาบาลเซกา	หนองคาย
	21	โรงพยาบาลเทพา	สงขลา
	22	โรงพยาบาลป่าบอน	พัทลุง
	23	โรงพยาบาลละงู	สตูล
	24	โรงพยาบาลบ้านนาเดิม	สุราษฎร์ธานี

2. รายชื่อศูนย์ส่งเสริมสุขภาพแผนไทยในส่วนภูมิภาค
ปีงบประมาณ 2544 – 2548 (ต่อ)

ปีงบประมาณ	ที่	สถานที่ดำเนินการศูนย์ส่งเสริมสุขภาพแผนไทย	จังหวัด
ปีงบประมาณ 2546 (ต่อ)	25	โรงพยาบาลระนอง	ระนอง
	26	โรงพยาบาลอ่าวลึก	กระบี่
ปีงบประมาณ 2547	1	โรงพยาบาลอินทร์บุรี	สิงห์บุรี
	2	โรงพยาบาลแก่งคอย	สระบุรี
	3	โรงพยาบาลโกรกพระ	นครสวรรค์
	4	โรงพยาบาลเบตง	ยะลา
	5	โรงพยาบาลนามน	กาฬสินธุ์
	6	โรงพยาบาลภูเวียง	ขอนแก่น
	7	โรงพยาบาลอ่างทอง	อ่างทอง
	8	โรงพยาบาลบางใหญ่	นนทบุรี
	9	โรงพยาบาลดอนตาล	มุกดาหาร
	10	โรงพยาบาลพังงา	พังงา
	11	โรงพยาบาลปง	พะเยา
	12	โรงพยาบาลจัตุรัส	ชัยภูมิ
	13	โรงพยาบาลเมืองปาน	ลำปาง
	14	โรงพยาบาลประนาละ	ปัตตานี
	15	โรงพยาบาลชัยนาท	ชัยนาท
	16	โรงพยาบาลวัฒนานคร	สระแก้ว
	17	โรงพยาบาลสังขะ	สุรินทร์
	18	โรงพยาบาลโกสุมพิสัย	มหาสารคาม
	19	โรงพยาบาลโนนสัง	หนองบัวลำภู
	20	โรงพยาบาลดักแด	อุตรดิตถ์
	21	โรงพยาบาลนราธิวาส	นราธิวาส
	22	โรงพยาบาลแม่ลาน้อย	แม่ฮ่องสอน

2. รายชื่อศูนย์ส่งเสริมสุขภาพแผนไทยในส่วนภูมิภาค
ปีงบประมาณ 2544 – 2548 (ต่อ)

ปีงบประมาณ	ที่	สถานที่ดำเนินการศูนย์ส่งเสริมสุขภาพแผนไทย	จังหวัด
ปีงบประมาณ 2547 (ต่อ)	23	โรงพยาบาลโพธาราม	ราชบุรี
	24	โรงพยาบาลเสลภูมิ	ร้อยเอ็ด
	25	โรงพยาบาลลำลูกกา	ปทุมธานี
	26	โรงพยาบาลองค์รักษ์	นครนายก
	27	โรงพยาบาลด่านซ้าย	เลย
	28	โรงพยาบาลสว่างแดนดิน	สกลนคร
	29	โรงพยาบาลกำแพงเพชร	กำแพงเพชร
	30	โรงพยาบาลน่าน	น่าน
	31	โรงพยาบาลกบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี
	32	โรงพยาบาลสมุทรสาคร	สมุทรสาคร
	33	โรงพยาบาลวังน้ำเขียว	นครราชสีมา
	34	โรงพยาบาลตระการพืชผล	อุบลราชธานี
	35	โรงพยาบาลศรีสะเกษ	ศรีสะเกษ
	36	โรงพยาบาลละแม	ชุมพร
ปีงบประมาณ 2548	1	โรงพยาบาลบางจาก	สมุทรปราการ
	2	โรงพยาบาลเดิมบางนางบวช	สุพรรณบุรี
	3	โรงพยาบาลบ้านหมี่	ลพบุรี
	4	โรงพยาบาลบงน้ำเปรี้ยว	ฉะเชิงเทรา
	5	โรงพยาบาลท่าใหม่	จันทบุรี
	6	โรงพยาบาลหลวงพ่อบึง	นครปฐม
	7	โรงพยาบาลนภาลัย	สมุทรสงคราม
	8	โรงพยาบาลอัมพวา	สมุทรสงคราม
	9	โรงพยาบาลเพ็ญ	อุดรธานี

2. รายชื่อศูนย์ส่งเสริมสุขภาพแผนไทยในส่วนภูมิภาค
ปีงบประมาณ 2544 – 2548 (ต่อ)

ปีงบประมาณ	ที่	สถานที่ดำเนินการศูนย์ส่งเสริมสุขภาพแผนไทย	จังหวัด
ปีงบประมาณ 2548 (ต่อ)	10	โรงพยาบาลชานุมาน	อำนาจเจริญ
	11	โรงพยาบาลเลิงนกทา	ยโสธร
	12	โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	ตาก
	13	โรงพยาบาลทัพทัน	อุทัยธานี
	14	โรงพยาบาลทับคล้อ	พิจิตร
	15	โรงพยาบาลลี้	ลำพูน
	16	โรงพยาบาลท่าศาลา	นครศรีธรรมราช
	17	โรงพยาบาลนาโยง	ตรัง
	18	โรงพยาบาลคูเมือง	บุรีรัมย์
รวมศูนย์ส่งเสริมสุขภาพแผนไทยในส่วนภูมิภาค ระหว่างปีงบประมาณ 2544 – 2548 จำนวนทั้งสิ้น 150 แห่ง			

3. ผลงานวิจัยด้านการแพทย์แผนไทย กระทรวงสาธารณสุข ปี 2540-2551

ปี 2551

- รายงานสถานการณ์มารับบริการด้านการแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐปี 2546 - 2550
- การศึกษาฤทธิ์ของพริกไทยดำต่อการลดน้ำหนัก ระยะที่ 1 การศึกษาความปลอดภัยปี 2550
- การศึกษาการติดตามอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ลูกประคบสมุนไพร
- การศึกษาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย กรณีศึกษาของหมอพารักนุ้ย จังหวัดพัทลุง

ปี 2549

- การศึกษาการใช้สมุนไพรไทยต่อการเจริญเติบโตและเสริมสร้างสุขภาพและการกระตุ้นภูมิคุ้มกันใน การป้องกันโรคในไก่เนื้อ

ปี 2548

- การทดสอบความเป็นพิษของตำรับยาไทย : ยาริดสีดวงมหากาฬ
- ข้อกำหนดทางเภสัชเวชของสมุนไพรไทย

ปี 2547

- บุรพาจารย์และผู้มีคุณูปการต่อการแพทย์แผนไทย : จากอดีตจนถึงปัจจุบัน
- เวชศาสตร์ฉบับหลวงกับการบูรณาการการแพทย์แผนไทย : กรณีในเขตกรุงเทพมหานคร
- การศึกษาประสิทธิผลและความปลอดภัยของกวางเครือขาวทางคลินิกระยะที่ 3
- การศึกษาประสิทธิผลของขมิ้นชันในการรักษาสิว
- การศึกษาประสิทธิผลและความปลอดภัยของสารสกัดขมิ้นชันในการรักษาโรคข้อเข่าเสื่อม
- การศึกษาประสิทธิผลและความปลอดภัยของยาธาตุน้ำขาวในการรักษาภาวะอาหารไม่ย่อยที่ไม่ทราบสาเหตุ
- การศึกษาภูมิปัญญาหมอยาฝนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย
- การศึกษาภูมิปัญญาหมอยาเป่าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย
- การศึกษาประสิทธิผลเบื้องต้นของฟ้าทะลายโจรในการบรรเทาอาการของโรคไข้หวัดใหญ่
- การศึกษาสมุนไพรที่พบบ่อยในโรงพยาบาลชุมชน
- การศึกษาหาแนวทางการบริการจัดการองค์การสาธารณสุขของรัฐด้านการแพทย์แผนไทยในส่วนภูมิภาค

- การศึกษาสัมแก : ในวิถีชีวิตชาวบ้านจังหวัดชายแดนภาคใต้
- การประยุกต์ใช้องค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยเพื่อส่งเสริมสุขภาพของประชาชนในชุมชน

ปี 2546

- การศึกษาสาเหตุและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะไหลตายของประชาชนชาวอีสานด้วยระบบคิดและทฤษฎีการแพทย์แผนไทย
- ความพึงพอใจในกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 ต่อการเตรียมความพร้อมเป็นนายทะเบียนจังหวัด ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข พ.ศ. 2546
- การศึกษาทัศนคติของการแพทย์แผนไทยต่อการรักษาโรคโดยระบบการแพทย์แผนไทย
- การศึกษาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย : ว่านที่ใช้เป็นยารักษาโรค
- การศึกษาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย : หอยที่ใช้เป็นยารักษาโรค
- การศึกษาแนวทางการพัฒนาการแพทย์แผนไทยเพื่อเข้าสู่ระบบประกันสุขภาพ
- ประสิทธิภาพเบื้องต้นของการประคบสมุนไพร เพื่อบรรเทาอาการปวดกล้ามเนื้อ
- ประสิทธิภาพและความพึงพอใจผู้รับบริการด้านการนวดที่ศึกษาศูนย์ส่งเสริมสุขภาพแผนไทยกระทรวงสาธารณสุข
- การศึกษาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย : กรณีความผิดปกติของการมีประจำเดือน
- การศึกษาสาเหตุและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะไหลตายประชาชนชาวอีสานด้วยระบบคิดและทฤษฎีการแพทย์แผนไทย
- การศึกษาด้านการดำรงอยู่และบทบาทของหมอพื้นบ้านด้านการดูแลสุขภาพ
- การศึกษาความพึงพอใจในกฎหมายพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต่อการเตรียมความพร้อมในการเป็นนายทะเบียนจังหวัด
- กระบวนการจัดหลักสูตรการศึกษาด้านการแพทย์แผนไทยในปัจจุบัน
- การศึกษาพิษเฉียบพลันและพิษกึ่งเรื้อรังของยาสมุนไพรตำรับยาตัดรากล้วยปู
- การศึกษาพิษเฉียบพลันและพิษกึ่งเรื้อรังของเอกสารสกัดด้วยน้ำของยาแก้กษัยลิ้นกระบือ>
- การศึกษาพิษเฉียบพลัน ความเป็นเฉียบพลันและพิษเรื้อรังของสมุนไพรกระชายดำ
- การศึกษาพิษเรื้อรังของสมุนไพรบัวบก
- การศึกษาพิษเฉียบพลันของสมุนไพรกำลังเสือโคร่ง
- การศึกษาพิษเฉียบพลันโดยการป้อนสารทดสอบรากเตยหอม

ปี 2545

- พจนานุกรมการแพทย์พื้นบ้านชาวไทยภูเขา เปรียบเทียบ 6 คนเผ่า
- โรคโลหิตสตรี
- การศึกษาความคุ้มทุนการรักษาด้วยวิธีการแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ
- การขยายพันธุ์พืชในสกุล *Gymnema* sp. โดยผ่านการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืชเพื่อผลิตต้นพันธุ์
- การศึกษาองค์ความรู้การนวดพื้นบ้านในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย

ปี 2544

- ภัยตามแนวทฤษฎีการแพทย์แผนไทย
- การพัฒนายาเตรียมสมุนไพรฟ้าทะลายโจร ขมิ้นชัน และไพลในโรงพยาบาลพล
- การศึกษาทางมานุษยวิทยาโภชนาการ กรณีถั่ว
- การศึกษาพืชสมุนไพรไทย เพื่อองค์ความรู้สู่ระดับนานาชาติ
- การศึกษาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย แมลงที่ใช้เป็นยารักษาโรค
- การศึกษาภูมิปัญญาหมอพื้นบ้านไทย กรณีพ่อใหญ่เพื่อ ขยันการ
- การศึกษาองค์ความรู้นวดไทยสู่ระดับนานาชาติ
- การพัฒนายาเตรียมสมุนไพรฟ้าทะลายโจร ขมิ้นชัน และไพล ในโรงพยาบาล

ปี 2543

- การศึกษาวิธีการเก็บรักษาสมุนไพร ที่มีสรรพคุณใช้ทดแทนกันได้
- ชาเขียวกับมะเร็ง
- โรคเบาหวานในเชิงทฤษฎีการแพทย์แผนไทย
- วนเกษตรสมุนไพร
- การศึกษาพฤติกรรมการงดอาหารแสดงของหญิงหลังคลอด
- การศึกษาประสิทธิผลและข้างเคียงของไบหม่อนในการเสริมการลดระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินที่รักษาด้วยยา Glibeclamind
- การบริโภคผักพื้นบ้านฝ่ายเวชปฏิบัติพื้นฟู ปี 2542
- การวิจัยการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมเพื่อลดไขมัน
- การจัดทำพจนานุกรมโรคและสมุนไพร : ล้านนา-ไทย และไทย-ล้านนา ปี 2541
- กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทย

- การใช้สมุนไพรพื้นบ้านชาวเขาเผ่าแม้วในภาคเหนือ
- ฤทธิ์ของลูกใต้ใบและกลไกการออกฤทธิ์ในการป้องกันความเป็นพิษของพาราเซตามอลต่อตับหนูขาว
- การวิจัยการให้บริการการนวดของหมอนวดตาบอด
- การวิจัยประสิทธิผลทางสรีรวิทยาของการนวดไทยในการลดปวด การทำงานของกล้ามเนื้อและภาวะแทรกซ้อน
- การวิจัยหญ้าหนวดแมวในการลดขนาดของนิ่วไต
- การศึกษาระบบประสาทสัมผัสการแพทย์แผนไทย
- ประสิทธิภาพของยาสมุนไพร
- การศึกษาประสิทธิผลและผลข้างเคียงของจิงในผู้ที่ปวดข้อจากโรคกระดูกกร่อน
- การศึกษาประสิทธิผลและผลข้างเคียงของยาอัมรินทร์ในการรักษาอาการชามือเท้าปวดเมื่อย ในผู้ป่วยอายุ ตั้งแต่ 32 ปีขึ้นไป
- การศึกษาประสิทธิผลและผลข้างเคียงของจิงในผู้ที่ปวดข้อจากโรคกระดูกกร่อน
- การศึกษาประสิทธิผลและผลข้างเคียงของยาอัมรินทร์ในการรักษาอาการชามือเท้าปวดเมื่อย ในผู้ป่วยอายุ ตั้งแต่ 32 ปีขึ้นไป
- การศึกษาประสิทธิผลและผลข้างเคียงของใบฝรั่งแคปซูลในการรักษาโรคอุจจาระร่วง
- การศึกษาประสิทธิผลและผลข้างเคียงของยาหอมระงับลมในการรักษาอาการเป็นลมวิงเวียนอ่อนเพลียในผู้ป่วยปัจจัยมวัย
- การวิจัยสมุนไพรสู่อุตสาหกรรมอาหารและยา (ดำเนินงานโครงการ ตุลาคม 2541 - ตุลาคม 2546
- การศึกษาเปรียบเทียบผลและผลข้างเคียงของแคปซูลขมิ้นกับ Cimetidine ในการรักษาผู้ป่วยโรคกระเพาะอาหารอักเสบ
- การพัฒนาสูตรตำรับครีมขมิ้นชัน
- การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลและผลข้างเคียงของครีมขมิ้นชันกับยามาตรฐานในการรักษาโรคตุ่มคันในผู้ป่วยเอดส์
- การเตรียมสมุนไพรเพื่อรักษาโรคติดเชื้อและอาการอักเสบในช่องปาก การศึกษาในห้องทดลอง
- การศึกษาพิษเฉียบพลันและพิษกึ่งเฉียบพลันของยาเตรียมสมุนไพรเพื่อรักษาอาการติดเชื้อและการอักเสบในช่องปาก

- การศึกษาประสิทธิผลและผลข้างเคียงของยาเตรียมสมุนไพรก้านพลูเปรียบเทียบกับ Standard treatment (Daktarin gel) เพื่อการรักษาอาการติดเชื้อและอาการในช่องปากของผู้ป่วยโรคเอดส์
- การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลและผลข้างเคียงของกระเทียมเคลือบแบบ Enteric coate กับ Placebo ในการลดโคเลสเตอรอล
- การพัฒนาการรักษาโรคเบาหวาน
- การศึกษาประสิทธิผลและฤทธิ์ข้างเคียงของยาจากสมุนไพรกับ Glibenclamide ในการรักษาผู้ป่วยโรคเบาหวาน
- การศึกษาประสิทธิผลและผลข้างเคียง ของเพชรสังฆาตกับ Daflon 500 มก. (Dervier) และ Placebo ในการรักษาผู้ป่วยโรคริดสีดวง

ปี 2540

- การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการแพทย์แผนไทย
- กรณีศึกษาโรคเบาหวานในเชิงทฤษฎีการแพทย์แผนไทย
- กรณีศึกษาโรคเบาหวานในเชิงทฤษฎีการแพทย์แผนไทย
- กรณีศึกษาโรคเบาหวานในเชิงทฤษฎีการแพทย์แผนไทย
- โครงการสำรวจความคงอยู่ของพืชสมุนไพร จ.อุบลราชธานี
- การวิจัยความเป็นพิษใบฝรั่งในหนูขาวใหญ่
- การศึกษาดูแลผู้ติดเชื้อเอดส์แบบองค์รวม
- การศึกษาพิษของยาสมุนไพรตรีสาร

4. ผลการศึกษาของแพทย์ผู้ทำการวิจัยและใช้ยาสมุนไพรรักษาคันไ้ตามตำรับยาขององค์การเภสัชกรรม

จากบทความมูลนิธิหมอชาวบ้าน (www.doctor.or.th) ได้รายงานผลจากการศึกษาของแพทย์ผู้ทำการวิจัยและใช้ยาสมุนไพรรักษาคันไ้ตามตำรับยาขององค์การเภสัชกรรม ไว้ดังนี้

1. ศาสตราจารย์นายแพทย์วิษณุ ธรรมลิขิตกุล และคณะ

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

“ขมิ้นชันแคปซูลขององค์การเภสัชกรรมมีประสิทธิภาพลดอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ เทียบเท่ากับยาเฟลทูลแลนซ์ (flatulance) และดีกว่ายาหลอก ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยทดสอบในผู้ป่วย 106 ราย”

2. รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงเผื่อนศรี วัฒนานุกูล และคณะ

หน่วยโลหิตวิทยา ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“**กระเทียมสกัด** ป้องกันและช่วยละลายลิ่มเลือดที่เกิดขึ้นในหลอดเลือดได้ โดยทดสอบในอาสาสมัครจำนวน 90 คน พบว่าทำให้ค่ายูโกลบูลินไลซิส เทส (Euglobulin Lysis Test - ELT) ต่ำลง และแอนติทรอมบิน ไทม์ (Antithrombin III Time – AT III time) ยาวขึ้น”

3. ศาสตราจารย์นายแพทย์วิชัย ตันไพจิตร และคณะ

ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

“**กระเทียมสกัด** สามารถลดระดับโคเลสเตอรอลชนิดเบา มีผลให้ระดับโคเลสเตอรอลรวมลดลงด้วย โดยทดสอบประสิทธิภาพในผู้ป่วยไขมันในเลือดสูง จำนวน 21 ราย สามารถลดระดับได้อย่างมีนัยสำคัญเมื่อใช้กระเทียมสกัดได้ 4 สัปดาห์”

4. ศาสตราจารย์นายแพทย์อวย เกตุสิงห์ และคณะ

“**โพลีจีซาล** มีประสิทธิภาพในการลดรอยเลือดที่เกิดจากการฟกช้ำ”

5. นายแพทย์วิรุพห์ เหล่าภัทรเกษม และคณะ

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

“**โพลีจีซาล** มีประสิทธิภาพสูงในการรักษาอาการบวม โดยทดสอบในนักกีฬาที่บาดเจ็บข้อเท้าแพลง โดยเฉพาะในช่วง 2-3 วันแรกของการรักษา และสามารถลดอาการปวดได้ดี”

6. ศาสตราจารย์นายแพทย์วิวัฒน์ วิสุทธิโกศล และคณะ

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

“**เจลว่านหางจระเข้** ที่องค์การเภสัชกรรมผลิต ทำให้เนื้อเยื่อหายบวมได้ มีสารที่สามารถฆ่าเชื้อจุลินทรีย์ ทำให้แผลสะอาด และพบว่าสามารถทำให้เกิดเลือดมาหล่อเลี้ยงบริเวณบาดแผลมากขึ้น ทำให้เนื้อเยื่อหนังกำพร้างอกเร็วขึ้น ส่วนบริเวณเนื้อเยื่อหนังแท้ที่ถูกไฟไหม้ น้ำร้อนลวก ก็จะมีเนื้อเยื่อเกิดขึ้นมาแทนที่เร็วกว่าปกติ”

7. คณะวิจัยจากกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โรงพยาบาลตากสิน และโรงพยาบาลบางรัก

“**ครีมพญายอ** ที่ผลิตขึ้นมีประสิทธิภาพในการรักษาโรคเริมในผู้ป่วยได้ดีเท่ากับยามาตรฐานอะไซโคลโอเวียร์ (Acyclovir) และไม่ทำให้ผู้ใช้มีอาการแสบหรือระคายเคือง”

-----

5) คู่มือการใช้ WebSite การใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรตามวิถีไทย

Menu

1. หน้าหลัก

หน้าแรกที่แสดงผลออกมา

2. หน้าค้นหา

เป็นหน้าที่สามารถค้นข้อมูลแบบจะคลิกเข้าเป็น สามารถแบ่งประเภทต่างๆ หรือจะค้นหาเป็นคำ หรือ จะค้นหาทั้งประเภทและคำ ก็สามารถทำได้ ในหน้านี้

3. หน้า Admin

เป็นหน้าสำหรับเจ้าหน้าที่ดูแลระบบ ไว้ทำการ เพิ่มข้อมูล แก้ไขข้อมูล และลบข้อมูล เมื่อทำการกดเข้าไปใน Menu นี้จะต้องเข้า User password เพื่อ ทำการเข้าสู่ระบบ

4. หน้าติดต่อเรา

หน้านี้เป็นหน้าสำหรับใส่ข้อมูลเพื่อทำการบอกข้อมูลที่สามารถติดต่อกับผู้เกี่ยวข้องกับเว็บไซต์

1. หน้าแรก (Home.aspx)

1.1 แทบแสดงข้อมูลแบบเป็นกลุ่ม

สามารถเลือกแสดงเป็นกลุ่มตามที่ต้องการได้ โดยมีการแบ่งประเภทต่างๆ เป็น 5 ประเภท คือ พืชสมุนไพร พืชผักสมุนไพร พญาไม้ ไม้มงคล ไม้ต้องห้าม

พืชสมุนไพร พืชผักสมุนไพร พญาไม้ ไม้มงคล ไม้ต้องห้าม ดูทั้งหมด

1.2 แทบแสดงผล

แทบแสดงผล จะแสดงผลออกมาตามกลุ่มที่เราเลือกตาม กลุ่มที่เราเลือก และเมื่อได้กลุ่มที่เราต้องการ เราสามารถกดเข้าไปดูรายละเอียดต่างๆได้

1.3 ตัวนับจำนวนการเข้า WebSite

จะนับการเข้าเว็บไซต์ในการเข้าครั้งแรกเท่านั้น ถ้ายังมีการใช้งานอยู่ระบบจะไม่ทำการนับใหม่

จำนวนผู้เข้าชม **12**
ติดต่อเรา

2. หน้าค้นหา (Search.aspx)

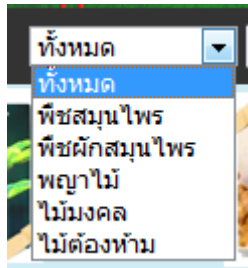

2.1 แทบค้นหา

แทบค้นหา เป็นเครื่องมือไว้สำหรับค้นหาข้อมูลแบบเจาะลึกเข้าไป โดยสามารถค้นหาข้อมูลได้ทั้ง แบบคำ และแบบ กลุ่ม หรือ แบบกลุ่มและคำ

2.1.1 แทบค้นหากลุ่ม

2.1.2 แทบค้นหาแบบข้อความ

2.2 แทบแสดงผล

จะแสดงผลการค้นหาออกมาตามที่เราค้นหา

3.ติดต่อเรา (Contact.aspx)

เป็นหน้าที่ใส่ข้อมูลที่สามารถติดต่อผู้ดูแลระบบได้

4.หน้าแสดงผล

เป็นหน้าที่แสดงผลออกมาเมื่อเราทำการเลือก หน้านี้จะเก็บผู้เยี่ยมชมในการคลิก 1 ครั้งของการเข้าอ่าน (การนับจะไม่เกี่ยวข้องกับการเข้าชมเว็บไซต์หน้าแรก) และแสดงข้อมูลต่างๆที่ได้ทำการลงเอาไว้

ขมิ้นชัน ผู้เข้าชม 2 update วันที่ 29/11/2554 0:00:00 update โดย Admin

ชื่อสามัญ
ขมิ้นชัน

ชื่อพื้นเมือง
ขมิ้นแกง , ขมิ้น , ขมิ้นหยวก , ตายอ สะยอ

ประเภท
พืชผักสมุนไพร

ส่วนที่ใช้เป็นอาหาร
- หัว รสฝาดหวาน ใช้แต่งสีและกลิ่นอาหาร

ส่วนที่นำมาเป็นยาและสรรพคุณทางยา
-

การปลูกเพื่อเสริมความเป็นมงคล
-

ส่วนของ Admin

Admin จะเป็นคนเข้าไปในการเพิ่ม แก้ไข และลบข้อมูล โดยผ่าน user และ

User

password

Password

User: herb

password : herb123

การเพิ่มข้อมูลใหม่

เป็นหน้าที่ทำการเพิ่มข้อมูลเข้าไป โดยการใส่รูปและ ข้อความเข้าไป เพื่อใส่ข้อมูลเรียบร้อย แล้ว ให้ทำการกดตกลง ระบบจะทำการเก็บข้อมูล

รูป

ชื่อ

รายละเอียด

หน้าแก้ไขข้อมูล

เนื่องจากในหนึ่งข้อมูล อาจมีหน้าชนิดข้อมูล จึงต้องทำการเพิ่มข้อมูลประเภทเข้าไปโดยการเพิ่ม ข้อมูลชนิดข้อมูลเข้าไบนั้น ให้ทำการเพิ่ม โดยกด Edit ข้อมูล แล้วทำการติ๊กประเภท ข้อมูลเพื่อทำการแบ่งประเภทของข้อมูล ข้อมูลที่ทำการติ๊กจะมีผลต่อการค้นหาข้อมูลแบบกลุ่มทุกๆหน้าที่มีการค้นหา

เพิ่มข้อมูลใหม่							
ทั้งหมด							ตกลง
ชื่อ	พืชสมุนไพร	พืชผักสมุนไพร	พญาไม้	ไม้มงคล	ไม้ต้องห้าม	ID	
บวบกลม	☒	☒	☐	☐	☐	9	Edit Delete
บวบเหลี่ยม	☒	☐	☐	☒	☒	10	Edit Delete
บุก	☒	☐	☐	☐	☐	11	Edit Delete
ชะพลู	☒	☐	☐	☐	☐	12	Edit Delete
ขุมเห็ดเทศ	☒	☐	☐	☐	☐	13	Edit Delete
ตีปลี	☒	☐	☐	☐	☐	14	Edit Delete

การเพิ่มประเภทข้อมูล โดยการ กด Edit ข้อมูล จากนั้นให้ทำการ ติ๊กประเภทข้อมูลที่ต้องการ เมื่อ เสร็จแล้วให้ทำการกด Update ก็เป็นอันเสร็จเรียบร้อย

ชื่อ	พืชสมุนไพร	พืชผักสมุนไพร	พญาไม้	ไม้มงคล	ไม้ต้องห้าม	ID	
บวบกลม	☒	☒	☐	☐	☐	9	Update Cancel
บวบเหลี่ยม	☒	☐	☐	☒	☒	10	Edit Delete

**แนวทางการสนทนากลุ่มผู้มีภูมิรู้ทางด้านสมุนไพร
และประชาชนทั่วไป (วัยรุ่น วัยแรงงาน และผู้สูงอายุ)
โครงการวิจัยเรื่อง “ภูมิปัญญาไทยในการนำสมุนไพรมาใช้ตามวิถีไทย”**

หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน..... ตำบล..... อำเภอ.....
จังหวัด..... วัน/เดือน/ปี ที่สนทนากลุ่ม.....
บันทึกของผู้ทำการสนทนากลุ่ม .....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนดให้ และเติมข้อความที่เป็นจริง
ลงในช่องว่าง

1. เพศ   1 ชาย จำนวน ..... คน   2 หญิง จำนวน ..... คน

2. อายุ

( ) 1. ต่ำกว่า 18 ปี จำนวน ..... คน	( ) 2. 19-25 ปี จำนวน ..... คน
( ) 3. 26-32 ปี จำนวน ..... คน	( ) 4. 33-37 ปี จำนวน ..... คน
( ) 5. 38-44 ปี จำนวน ..... คน	( ) 6. 45-54 ปี จำนวน ..... คน
( ) 7. 52-59 ปี จำนวน ..... คน	( ) 8. 60 ปีขึ้นไป จำนวน ..... คน

3. ศาสนา

( ) 1. พุทธ จำนวน ..... คน	( ) 2. คริสต์ จำนวน .....คน
( ) 2. อิสลาม จำนวน ..... คน	( ) 4. อื่นๆ ระบุ..... จำนวน .....คน

4. การศึกษา

( ) 1. ประถมศึกษา จำนวน.....คน	
( ) 2. มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน.....คน	
( ) 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน.....คน	
( ) 4. อนุปริญญา/ปวส. จำนวน.....คน	
( ) 5. ปริญญาตรี จำนวน.....คน	
( ) 6. สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน.....คน	
( ) 7. อื่นๆ ระบุ..... จำนวน.....คน	

5. อาชีพหลักของครอบครัวในปัจจุบัน

- ( ) 1. ข้าราชการ จำนวน .....คน
- ( ) 2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน..... คน
- ( ) 3. พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน ..... คน
- ( ) 4. เกษตรกรรม จำนวน..... คน
- ( ) 5. กรรมกร/รับจ้างทั่วไป จำนวน ..... คน
- ( ) 6. แม่บ้าน/พ่อบ้าน จำนวน ..... คน
- ( ) 7. ค้าขาย จำนวน ..... คน
- ( ) 8. นักเรียน/นักศึกษา จำนวน ..... คน
- ( ) 9. อื่นๆ..... จำนวน ..... คน

6. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

- ( ) 1. 1-3 คน จำนวน ..... คน
- ( ) 2. 4-6 คน จำนวน ..... คน
- ( ) 3. 7-9 คน จำนวน ..... คน
- ( ) 4. 10 คน ขึ้นไป จำนวน ..... คน

ตอนที่ 2 ภูมิปัญญาไทยในการนำพืชสมุนไพรมาใช้ในด้านต่างๆ

7. ชาวบ้านในท้องถิ่นและครอบครัวของท่านมีการบริโภคพืชผัก สมุนไพร ชนิดใดบ้าง และมีความเชื่อหรือเหตุผลในการนำพืชผักเหล่านั้นไปประกอบอาหารอย่างไรบ้าง

7.1 การบริโภคพืชผักสมุนไพรในท้องถิ่น

.....

.....

.....

.....

7.2 การบริโภคพืชผักสมุนไพรตามธาตุเจ้าเรือน (ตามทฤษฎีการแพทย์แผนไทยที่แบ่งการรับประทานอาหารตามธาตุเจ้าเรือนซึ่งจะช่วยให้เกิดสมดุลทางร่างกาย เป็นการส่งเสริมสุขภาพให้ร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์

1) ธาตุดิน ควรรับประทาน .....

.....

.....

2) ธาตุน้ำ ควรรับประทาน .....

.....

.....

3) ธาตุลม ควรรับประทาน .....

.....

.....

4) ธาตุไฟ ควรรับประทาน .....

8. ชาวบ้านในท้องถิ่นและครอบครัวของท่าน หรือตัวท่านใช้พืชสมุนไพรใดบ้างในประเพณีพิธีกรรมต่างๆ
ต่อไปนี้ และเพราะเหตุใด

8.1 ประเพณีเกี่ยวกับชีวิต

1) ประเพณีเกี่ยวกับการเกิด .....

.....

2) ประเพณีเกี่ยวกับการบวช .....

.....

3) พิธีแต่งงาน .....

.....

4) พิธีเกี่ยวกับงานศพ .....

.....

5) พิธีการสืบชะตา .....

.....

6) พิธีการสะเดาะเคราะห์ / ต่อบาย .....

.....

7) ข้อห้ามและข้อแนะนำในการบริโภค .....

.....

8.2 ประเพณีพิธีกรรมส่วนรวม

1) วันขึ้นปีใหม่ .....

.....

2) วันสงกรานต์ .....

.....

3) วันมาฆบูชา .....

.....

4) วันวิสาขบูชา .....

.....

5) วันอาสาฬหบูชา .....

.....

- 6) วันเข้าพรรษา .....
- .....
- 7) วันออกพรรษา .....
- .....
- 8) ทอดกฐิน .....
- .....
- 9) ทอดผ้าป่า .....
- .....
- 10) เทศน์มหาชาติ .....
- .....
- 11) ลอยกระทง .....
- .....
- 12) วันตรุษจีน .....
- .....
- 13) วันสารทไทย .....
- .....
- 14) การทำน้มนต์ในพิธีกรรมมงคลต่างๆ .....
- .....
- 15) การทำน้มนต์ในพิธีกรรมอวมงคลต่างๆ (ไล่ผี ไล่เสนียดจัญไร) .....
- .....
- 16) การปลุกบ้าน (ไม้มงคล 9 อย่างที่ใช้ในการลงเสาเข็ม วางศิลาฤกษ์หรือพิธีบวงสรวง)
 ราชพฤกษ์.....
 ขนุน.....
 ไม้สีสุก.....
 สัก.....
 กันเกรา.....
 ชัยพฤกษ์หรือกัลปพฤกษ์.....
 ทองหลาง.....
 ทรงบาดาล.....

พะยุง.....

17) จี้นบ้านใหม่ .....

18) การขอฝน (ขอให้ฝนตก) .....

19) การขอไม้ให้ฝนตก (เช่น ให้หญิงหม้ายเอาตะไคร้มาปลูกโดยกลับด้าน เป็นต้น) .....

20) การปลูกไม้มงคลในบ้าน .....

มะยม.....

ขนุน.....

อ้อย.....

กล้วย.....

ตะเคา.....

ฝรั่ง.....

ขอ.....

มะพร้าว.....

มะกรูด.....

มะม่วง.....

มะขาม.....

มะพลับ.....

ทับทิม.....

ไผ่.....

เฟื่องฟ้า.....

มะลิ.....

เข็มขาว.....

พุทธรักษา.....

โกสน.....

กวนอิมเงิน-ทอง.....

กุหลาบ.....

ดาวเรือง.....
 กระดังงา.....
 บานไม่รู้โรย.....
 ดอกแก้ว.....
 โป๊ยเซียน.....
 ว่านสี่ทิศ.....
 ว่านนางคุ้ม.....
 ว่านพญาสูง.....
 ว่านนกคุ้ม.....
 ว่านนางกวัก.....
 ว่านรอยไม่เลิก.....
 ว่านเศรษฐีวิลสัน.....
 อื่นๆ โปรดระบุ.....
 .....
 .....

21) ไม้มงคลประจำวันเกิด

วันอาทิตย์.....
 วันจันทร์.....
 วันอังคาร.....
 วันพุธ.....
 วันพฤหัสบดี.....
 วันศุกร์.....
 วันเสาร์.....

22) ทิศกับการปลูกต้นไม้เสริมดวง

ทิศเหนือ.....
 ทิศใต้.....
 ทิศตะวันออก.....
 ทิศตะวันตก.....
 ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ.....

ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ.....

ทิศตะวันออกเฉียงใต้.....

ทิศตะวันตกเฉียงใต้.....

23) ไม้มงคลที่ใช้ในการกระสลักพระพุทธรูป.....

24) อื่นๆ ระบุ .....

8.3 ประเพณีพิธีกรรมในท้องถิ่น .....

9. การใช้พืชสมุนไพรในประเพณี พิธีกรรมในข้อ 8 นั้น ได้รับการถ่ายทอดมาจากใคร และคิดว่ามีที่มาในการใช้อย่างไร (เช่น นิยมใช้ใบมะกรูดใส่ในน้ำมันต์ที่ใช้ในเชิงไล่เสนียดจัญไร ไล่ผีสิ่งอัปมงคล อาจเป็นเพราะใบมะกรูดหอมชื่นใจ และมีสรรพคุณทางยา)

10. ท่านมีความภาคภูมิใจในการนำพืชสมุนไพรมาใช้ในประเพณี พิธีกรรม ตามวิถีไทยหรือไม่ อย่างไร

11. ชาวบ้านในท้องถิ่นและครอบครัวของท่าน หรือตัวท่าน ใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรในชีวิตประจำวันชนิดใดบ้างตามหัวข้อต่อไปนี้ และเพราะเหตุใด

11.1 การใช้ประโยชน์จากสมุนไพรด้านสุขภาพ

1) พืชสมุนไพรที่ใช้ในการส่งเสริมสุขภาพ .....

2) พืชสมุนไพรที่ใช้ในการป้องกันโรค .....

3) พืชสมุนไพรที่ใช้ในการรักษาโรคพื้นฐาน (เช่น หิด กลากเกลื้อน ท้องอืดท้องเฟ้อ ไข้หวัด เป็นต้น) .....

4) พืชสมุนไพรที่ใช้ในการฟื้นฟูสภาพ .....

11.2 การใช้ประโยชน์จากสมุนไพรด้านต่างๆไป

1) พืชสมุนไพรที่ใช้ห่อ รีด มัด ร้อย เครื่องจักรสานและมุงหลังคา .....

2) พืชสมุนไพรที่ใช้สระและบำรุงเส้นผม .....

3) พืชสมุนไพรที่ใช้เป็นยาฆ่าแมลง / ยาปราบศัตรูพืช .....

4) พืชสมุนไพรที่ใช้เป็นเครื่องสำอาง .....

5) พืชสมุนไพรที่ใช้ทำสีผสมอาหารและย้อมผ้า .....

6) อื่นๆ โปรดระบุ .....

12. ท่านมีความภาคภูมิใจหรือไม่ในการนำพืชสมุนไพรมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันตามวิถีไทย

13. จากข้อ 11 ท่านได้รับรู้มาจากผู้ใด และนอกจากได้ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันแล้ว ท่านได้ถ่ายทอดความรู้เหล่านี้ให้ผู้ใดบ้าง และถ่ายทอดอย่างไร

14. ท่านเคยนำความรู้/ภูมิปัญญาที่ท่านใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรในชีวิตประจำวัน ไปทำเป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ เพื่อการค้าหรือไม่ อย่างไร (เช่น ทำสบู่เหลว ยาสระผม ครีมนวดผม สบู่ เป็นต้น)

15. ท่านมีวิธีการสืบทอด หรือเผยแพร่การใช้สมุนไพรในประเพณี พิธีกรรม การใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันและอื่นๆ หรือไม่ อย่างไร

16. ท่านคิดว่าปัจจุบันการใช้สมุนไพรในประเพณี พิธีกรรม การใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันและอื่นๆ มีความแตกต่างไปจากอดีตหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

17. ท่านคิดคนรุ่นหลังมีการนำสมุนไพรมาใช้ในประเพณี พิธีกรรม และในชีวิตประจำวันเหมือนหรือแตกต่างไปจากปัจจุบันอย่างไร

.....

.....

18. ท่านรู้สึกอย่างไร ที่ปัจจุบันสมุนไพรเป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับทั้งจากภาครัฐบาลและภาคเอกชน รวมทั้งต่างประเทศก็ให้ความสนใจอย่างแพร่หลายด้วย

.....

.....

19. ปัญหา อุปสรรคในการสืบทอดหรือเผยแพร่การใช้พืชสมุนไพร

.....

.....

20. ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์จากสมุนไพรในแง่มุมต่างๆ เช่น การบริโภค การใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน การใช้สมุนไพรในประเพณี พิธีกรรม เป็นต้น

.....

.....

.....

.....

